

Малі будівельні підприємства: проблеми і шляхи розвитку

Писаревський І.М., Харківська національна академія міського господарства

Реалії сьогодення: швидкість змін дуже висока; життєвий цикл продукту (послуги) скорочується; перевага віддається коротким грошовим коштам, а не довгим; диверсифікація робіт, виробництва і надання послуг міцно увійшла в життя кожного підприємства; недостатня кількість грошових коштів у підприємствах не дає змоги змінити інформаційні семантичні та розриви «цілі – витрати»; технологія не має самостійної цінності і не розглядається як самоціль; потрібні до адаптації нові технології без серйозної втрати та перерви в прибутковій діяльності підприємства та ін.

Підприємства в т.ч. будівельної галузі все більше відходять від управлінського раціоналізму, все більше підходять до управління, яке основне на системному та ситуаційному підходах.

Сьогодні змінюється характер споживчого попиту: він все більше вимагає від підприємств швидкості змін, оскільки «ситі споживачі» очікують від своїх покупок більше задоволення, вони стають все більш вибагливішими. В житті споживачів все вибагливішим стає попит на послуги, в т.ч. будівельно-ремонтні. Це стосується, перш за все, невеличких та середніх підприємств будівельної галузі.

В останній час спектр пропозицій, як пропозицій сервісу та сервісних технологій, так і потреб цих підприємств, надзвичайно великий. І ці потреби постійно збільшуються.

В той час спостерігається тенденція до збільшення кількості невеличких будівельно-ремонтних підприємств. Можливості з розширення бізнесу, номенклатури послуг та сервісу обмежені, що обумовлено в першу чергу недостатньою кількістю грошових коштів, а також неможливістю 100 % завантаження обладнання в разі придбання, що веде до збитків.

Відомо, що основними технологічними складовими технологій є технологічні процеси, що включають технологічні цикли, технологічні операції та технологічні елементи. Всі технологічні процеси поділяються на основні, допоміжні та обслуговуючі. Допоміжні й обслуговуючі технологічні процеси можуть бути виконані як самим будівельно-ремонтним підприємством, так і іншими спеціалізованими підприємствами, для яких ці процеси є основними. Як відомо, спеціалізація веде до зменшення витрат підприємства, до підвищення якості обслуговування. Організація такої технології вигідна для невеличких будівельних підприємств. Якщо потреба в такій технології відпадає, будівельне підприємство відмовляється від послуг спеціалізованого підприємства, а якщо попит зростає, то підприємство може дозволити собі «таку розкіш» – воно придбає необхідне обладнання, інвентар, набере потрібний персонал і перейде до автономного режиму роботи.

Реалізація такого принципу розвитку галузі будівельного господарства, тобто із створенням, в разі необхідності, такого спеціалізованого підприємства може розглядатися: коли є територіальна згуртованість невеликих будівельних підприємств; коли створена нормативно-правова база об'єднання таких підприємств, наприклад, асоціації у великих містах; коли є зацікавленість, кошти і можливості створення таких підприємств, що дозволить на порядок збільшити кількість і якість сервісних технологій в будівельному бізнесі міст, підвищити ефективність роботи невеликих будівельних підприємств регіону і галузі в цілому.